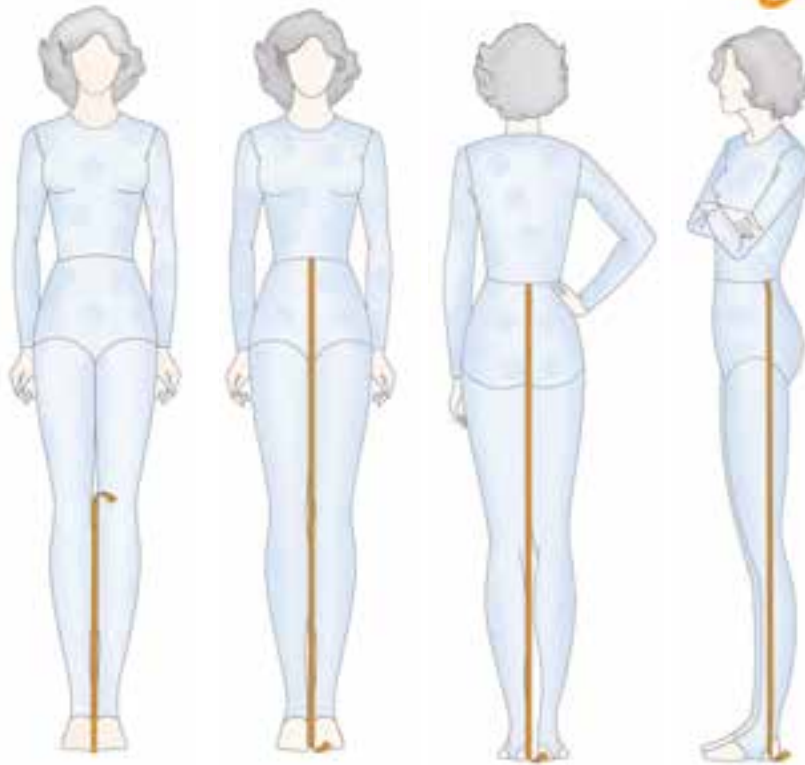

واحد کار چهارم ترسیم الگوی انواع شلوار

هدف های رفتاری

انتظار می رود فراگیرنده، پس از مطالعه ای این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

- ۱- انواع طول قد شلوار را نام ببرد.
- ۲- انواع الگوی اصلی شلوار را توضیح دهد.
- ۳- جهت ترسیم الگوی شلوار، قسمت های مختلف اندام را با مهارت اندازه گیری کند.
- ۴- از جدول سایز بندی شلوار در تولید انبوه استفاده کند.
- ۵- از اندازه های اصلی و فرعی (اندازه گیری) با مهارت استفاده کند.
- ۶- الگوی اساس شلوار را توضیح دهد.
- ۷- الگوی اساس شلوار را ترسیم کند.
- ۸- مراحل مختلف کنترل الگوی اساس شلوار را انجام دهد.
- ۹- الگوی کلوش کردن شلوار را انجام دهد.
- ۱۰- انواع روش های فون کردن شلوار را انجام دهد.
- ۱۱- الگوی شلوار کمر چین دار (با پیلی دار) را ترسیم کند.
- ۱۲- الگوی شلوار کلوش را ترسیم کند.
- ۱۳- الگوی شلوار گشاد را ترسیم کند.
- ۱۴- الگوی چین در بالای خط فاق را انجام دهد.
- ۱۵- الگوی اساس دامن شلوار را توضیح دهد.
- ۱۶- الگوی اساس دامن شلوار را ترسیم کند.
- ۱۷- الگوی دامن شلوار چین دار را ترسیم کند.
- ۱۸- یک مدل دامن شلوار جیب دار را ترسیم کند.
- ۱۹- انواع کمری شلوار را رسم کنید.
- ۲۰- الگوی شوار جیب دار با پیلی در کمر را رسم کند.

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴	پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴
--	---	---

انواع شلوار

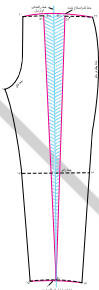

تنوع در برش* شلوار مدل‌های متفاوتی را به وجود می‌آورد. معمولاً انواع برش از الگوی پایه و اولیه‌ی شلوار ساخته می‌شوند. این تصاویر چهار روش اصلی به وجود آمدن مدل از الگوی پایه و اولیه‌ی شلوار (یا تغییر پنس‌ها، اوزمان، برش‌ها و ...) را نشان می‌دهد.

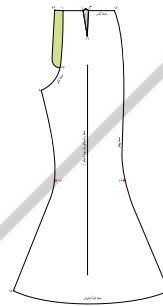
شلوار میخی

شلوار در قسمت کمر گشاد، در قسمت لبه تنگ و به فرم Y است. اوزمان‌ها از قسمت کمر شروع و در لبه‌ی شلوار به

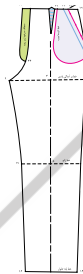
شلوار کلوش و فون

در شلوارهای کلوش و فون، گشادی لبه‌ی شلوار بیشتر از کمر و شلوار به فرم A است. اوزمان‌ها از قسمت لبه‌ی شلوار شروع می‌شود و در کمر به صفر می‌رسد.

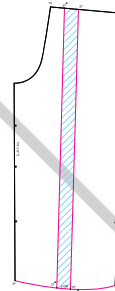
شلوار ترکیبی

تنوع در الگوی پایه‌ی این نوع شلوارها زیاد است. این شلوارها ترکیبی است از سه روش قبلی، همراه برش‌های عمودی و افقی.

شلوار یکسره کش

گشادی این شلوارها از روی خط کمر تا لبه‌ی شلوار، یکسره است. اوزمان‌های آن به یک اندازه و شلوار

▲ شکل ۱-۴

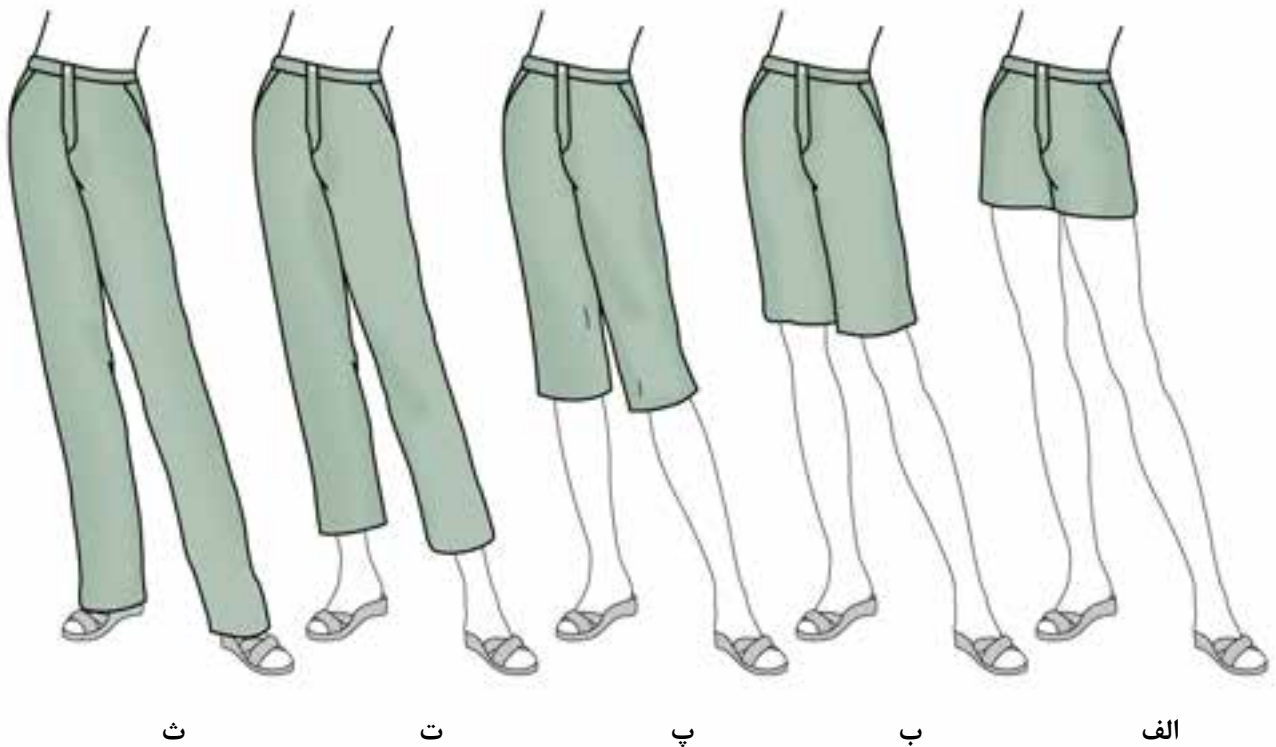
* با توجه به فرم دامن و شلوار که قسمت تحتانی بدن را می‌پوشانند، تقریباً تقسیم بندی مدل‌ها و رفع عیوب دامن و شلوار یکسان است.

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴	پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴
--	---	---

انواع قد شلوار

تغییر در اندازه، فرم و بلندی شلوار موجب می‌شود که شلوارها در طرح‌ها و مدل‌های مختلفی ارائه شوند؛ برخی از مدل‌های شلوار با اسم خاص مانند، «برمودا یا گلف» نام برده می‌شوند. (شکل ۲-۴)

▲ شکل ۲-۴

الف: شلوار پسرانه: طول این شلوار بالاتر از زانو و حد فاصله‌ی بین فاق و زانو قرار می‌گیرد.

ب: شلوار برمودا*: طول آن کمی بالاتر از زانو قرار می‌گیرد.

پ: شلوار گلف**: طول آن پایین‌تر از زانو، به نام ورزشی که در آن استفاده می‌شود، نامیده می‌شود.

ت: شلوار بالاتر از مچ: طول آن بالاتر از مچ و پایین‌تر از ساق پا است.

ث: شلوار با بلندی کامل: طول این شلوار تا کمی پایین‌تر از مچ و کمی روی پا را می‌گیرد.

* منطقه‌ای در اقیانوس اطلس است.
** در ورزش گلف استفاده می‌شود.

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

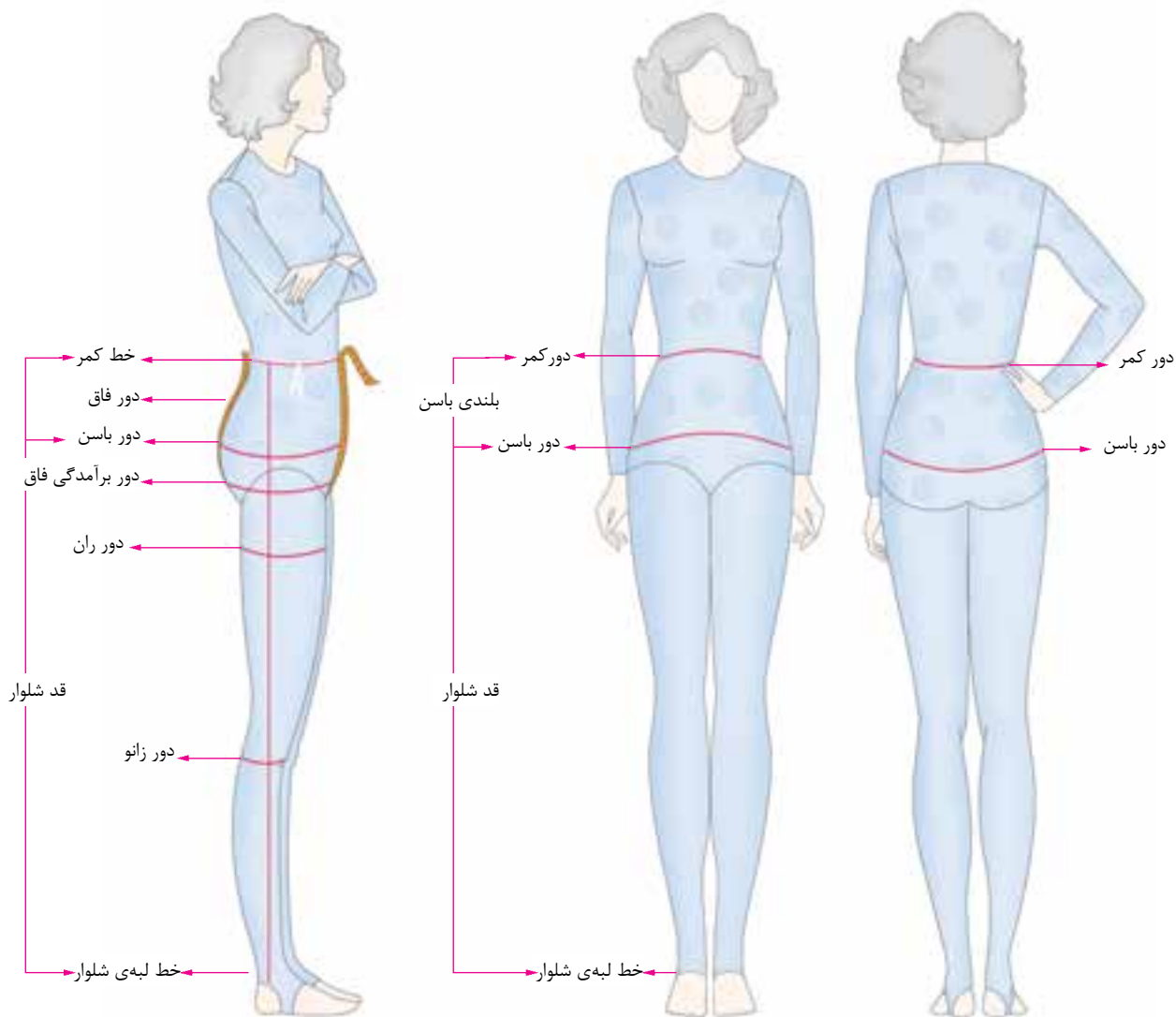
پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس
۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲(الگو)
۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴

اندازه‌گیری روی اندام شلوار*

برای اندازه‌گیری دقیق، یک لباس چسبان بپوشید که برجستگی و خطوط اندام را نشان دهد. اندازه‌ها را با متر بگیرید و یادداشت کنید.

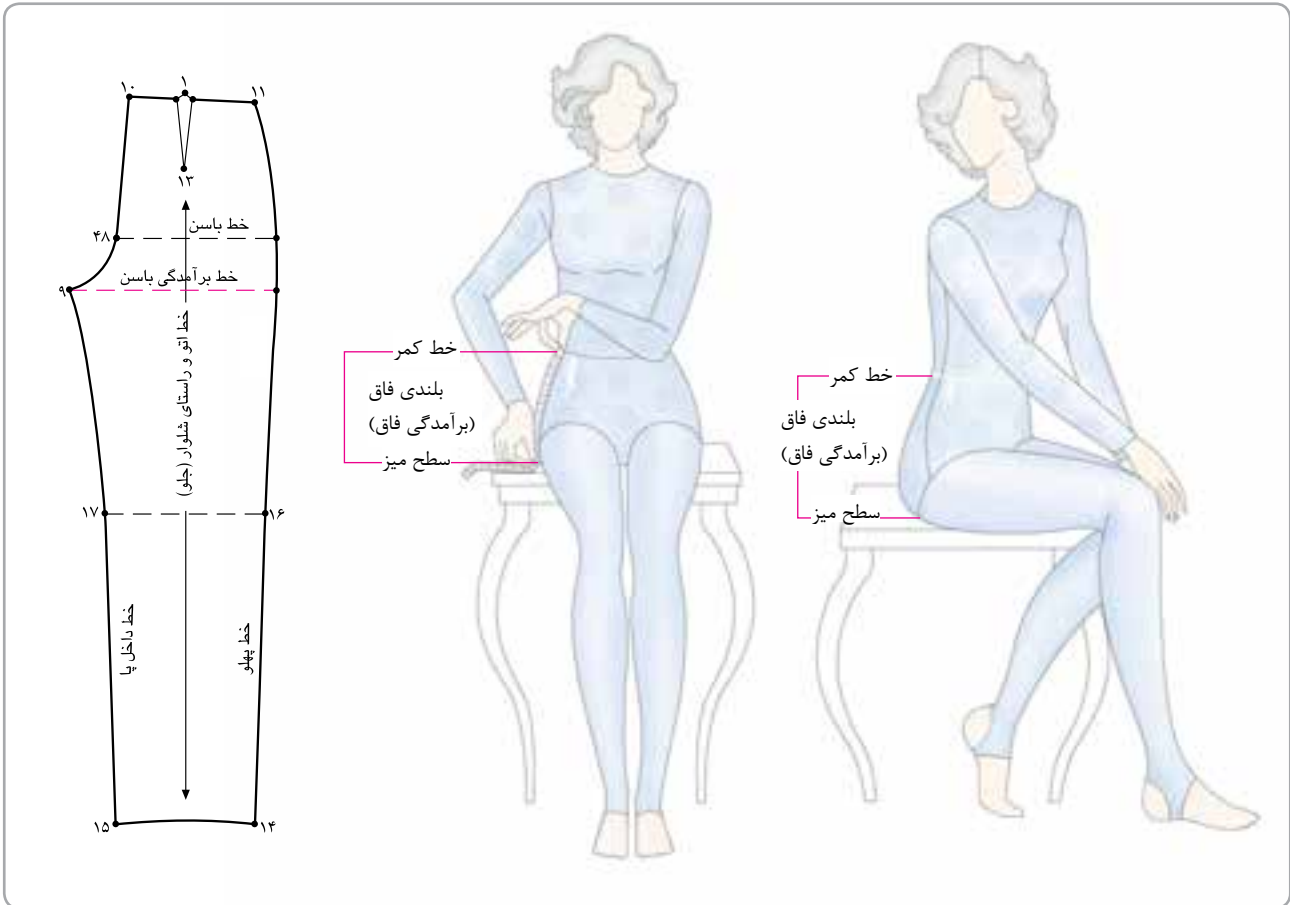

▲ شکل ۳-۴

* در این جا فقط با اندازه‌های تحتانی بدن (از کمر به پایین) برای ترسیم الگوی شلوار آشنا می‌شوید.

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴	پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴
--	---	--

بلندی فاق (برآمدگی فاق)

▲ شکل ۴-۴

✿ بامتراز خط کمر تا کف صندلی یا میز را، از پهلو اندازه بگیرید. دقت کنید متر کاملاً روی برجستگی پهلو قرار گیرد. (شکل ۴-۴)

▲ روی صندلی یا میز، صاف و محکم به حالت زاویه قائمه بنشینید؛ پاها را صاف روی کف زمین قرار دهید.

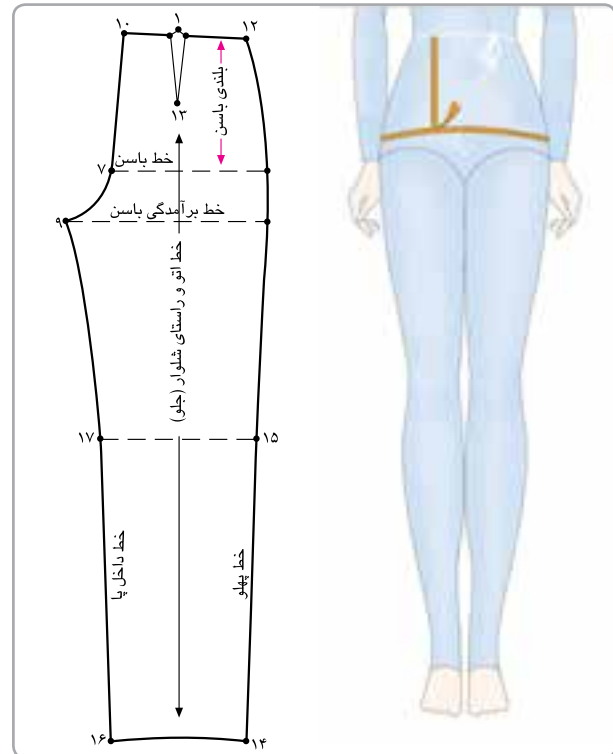
استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

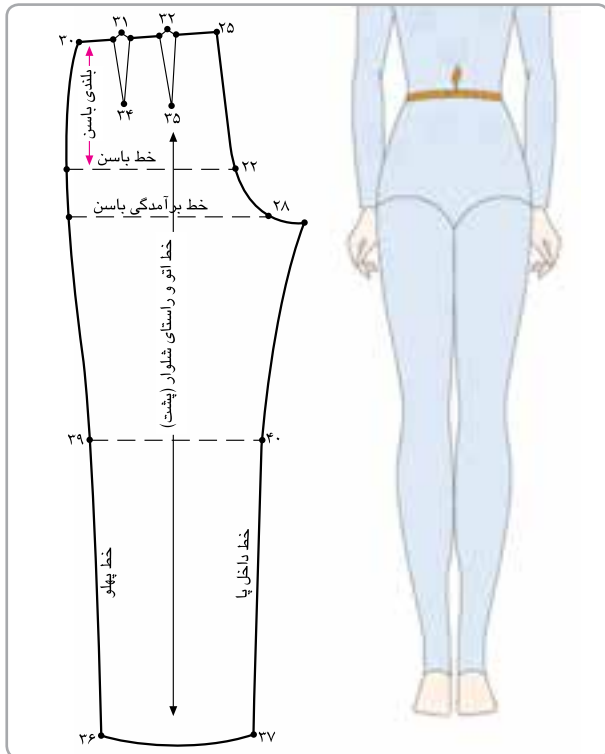
واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

بلندی باسن

دور کمر

▲ شکل ۹-۴

▲ شکل ۱۰-۴

▲ همان طور که سانتی‌متر را دور باسن بزرگ قرار داده‌اید و اندازه می‌گیرید، با انتهای دیگر سانتی‌متر، بلندی باسن را مشخص کنید. باید سانتی‌متر را مطابق شکل وسط قرار دهید (معمولاً بلندی باسن بزرگ بین «۱۸ تا ۲۳» سانتی‌متر متغیر است). (شکل ۹-۴)

▲ یک نوار نخی باریک را روی فرورفتگی کمر ببندید؛ ابتدا نوار را محکم بکشید تا دقیقاً در محل فرورفتگی کمر قرار گیرد؛ سپس آن را گره بزنید و با دو دست نوار را در پهلوهای کمر بغلتانید تا کاملاً در گودی کمر قرار گیرد.
❁ شماره‌ی یک متر را دور کمر قرار دهید و دور کمر را از محل نوار اندازه بگیرید. میزان گشادی یا تنگی کمر به شخص پوشنده‌ی لباس بستگی دارد. (شکل ۱۰-۴)

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)

۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

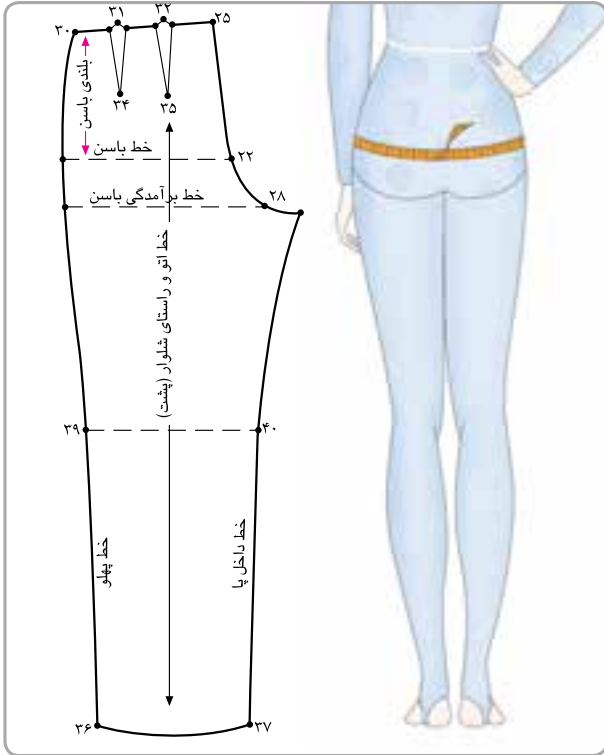
پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس

۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

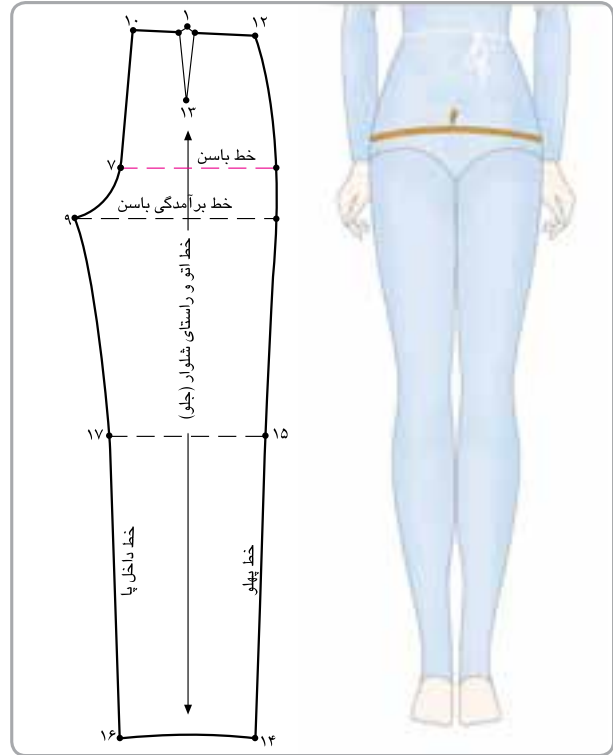
واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار

۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

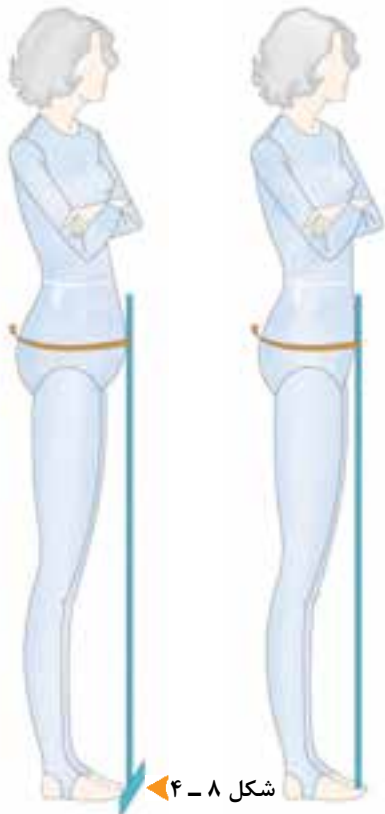
دوربان

▲ شکل ۴-۶

▲ شکل ۴-۵

◀ شکل ۴-۷   ▶ شکل ۴-۸

▲ یک خط کش T را موازی با خط ایستای اندام و مماس با شکم نگه دارید. سپس متر را دور برجسته‌ترین محل دور باسن بزرگ (۱۸ تا ۲۳ سانتی‌متر پایین‌تر از خط کمر) قرار دهید و اندازه بگیرید. این روش اندازه‌گیری، برای افرادی که شکم یا کمی برآمدگی شکم دارند، گشادی لازم را مشخص می‌کند.

✿ اکنون خط کش را بردارید و متر را با دست نگه‌دارید. سپس یک بار روی پاها بنشینید و بلند شوید. این کار کمک می‌کند میزان راحتی در حرکت شلوار را تشخیص دهید. در این حالت اگر متر باز شود یا از دور باسن بزرگ پایین بیفتد، مشخص می‌شود اندازه‌های گرفته شده، دقیق نبوده است.

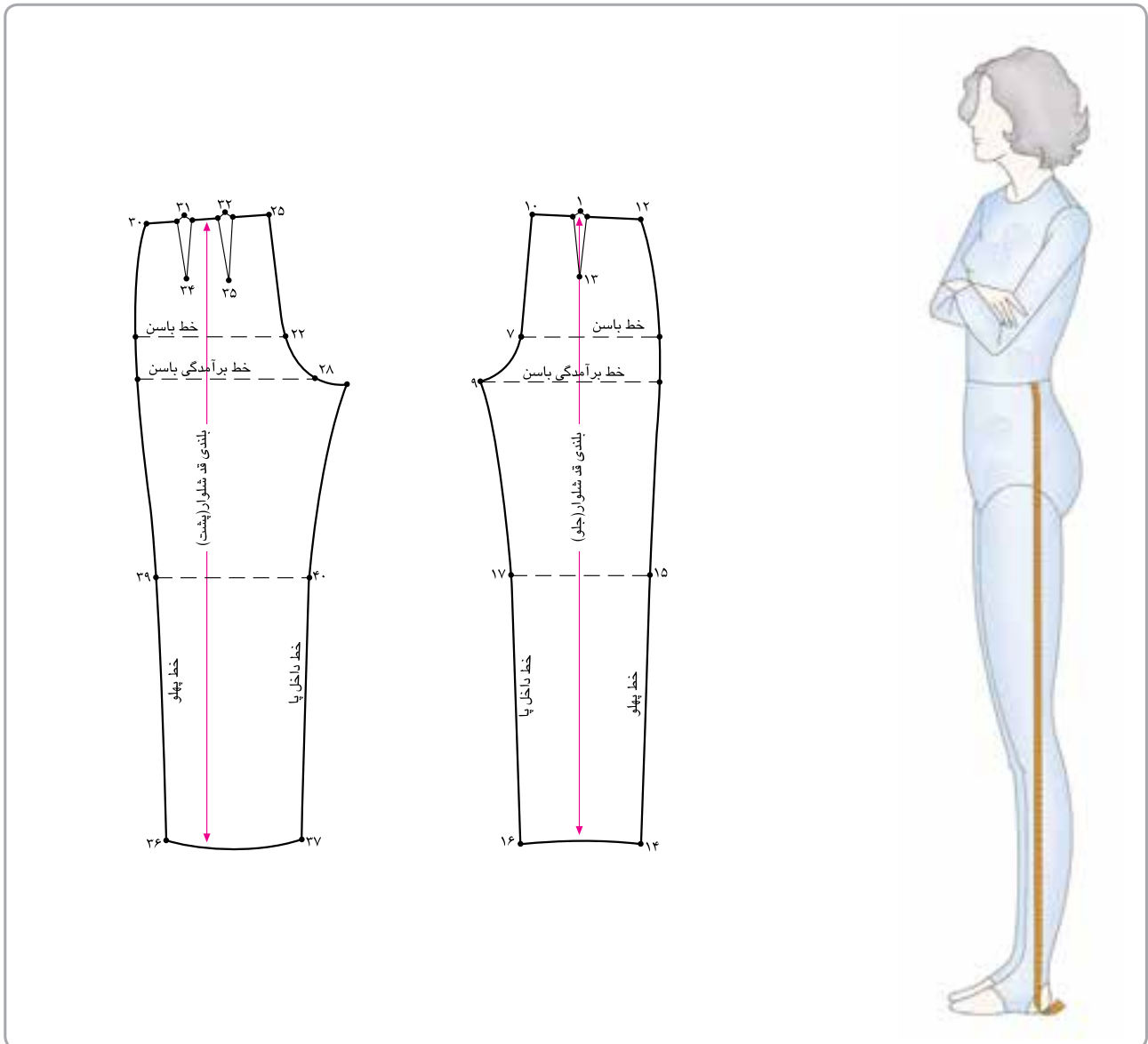
(شکل‌های ۴-۵، ۶، ۷، ۸)

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

شلوار

▲ شکل ۱۱-۴

▲ با متر از خط کمر تا لبه‌ی پایین شلوار را از خط پهلو تا روی (بستگی به مدل لباس، گشادی لبه‌ی شلوار و کفش مورد استفاده) با اندازه بگیرید؛ این اندازه ممکن است کم‌تر یا بیشتر باشد. دارد. (شکل ۱۱-۴)

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴	پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲(الگو) ۸۸و۷-۹۱/۴۱/۲/۴
--	---	---

جدول سایزبندی

در روش متریک، اندازه‌ها با سانتی‌متر محاسبه می‌شود. در کشورهایی که واحد اندازه‌گیری آن‌ها اینچ است، سانتی‌متر را به اینچ تبدیل کنند (هر اینچ تقریباً ۲/۵ سانتی‌متر است).

سایز خانم‌ها در قد متوسط از ۱۶۰ تا ۱۷۰

ردیف	نمونه سایزها	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰
۱	دور کمر	۳۴	۳۶	۳۸	۴۰	۴۲	۴۴	۴۶	۴۸	۵۰	۵۲	۵۴	۵۶
۲	دور باسن	۸۵	۸۹	۹۳	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲	۱۱۷	۱۲۲	۱۲۷	۱۳۲	۱۳۷
۳	بلندی باسن	۲۰	۲۰/۳	۲۰/۶	۲۰/۹	۲۱/۲	۲۱/۵	۲۱/۸	۲۲/۱	۲۲/۳	۲۲/۵	۲۲/۷	۲۲/۹
۴	بلندی برآمدگی باسن	۲۶/۶	۲۷/۳	۲۸	۲۸/۷	۲۹/۴	۳۰/۱	۳۰/۸	۳۱/۵	۳۲/۵	۳۳/۵	۳۴/۵	۳۵/۵
۵	قد شلوار	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۰۹/۵	۱۱۰	۱۱۰/۵	۱۱۱
۶	دور قوزک پا	۲۳	۲۳/۵	۲۴	۲۴/۵	۲۵/۱	۲۵/۷	۲۶/۳	۲۶/۹	۲۷/۵	۲۸/۱	۲۸/۷	۲۹/۳
۷	دور بالای قوزک پا	۲۰	۲۰/۵	۲۱	۲۱/۵	۲۲/۵	۲۲/۱	۲۲/۷	۲۳/۳	۲۳/۹	۲۴/۵	۲۵/۵	۲۶/۳

(جدول ۱)

نمودار سایز برای خانم‌های بلند و کوتاه که هر کدام با اندازه‌های عمودی پایین مطابقت دارد:

خانم‌های کوتاه قد (از ۱۵۰ تا ۱۶۰ سانتی‌متر)	خانم‌های کوتاه قد (از ۱۷۰ تا ۱۹۰ سانتی‌متر)	
-۳cm	+۳cm	قد از کمر تا زانو
-۵cm	+۵cm	قد از کمر تا زمین
-۱cm	+۱cm	برآمدگی باسن

اندازه‌گیری روی اندام شخص	اندازه‌گیری		مقایسه سایز با شخص + یا -
	شخص	جدول سایز	
۱ دور کمر			
۲ دور باسن			
۳ بلندی باسن			
۴ بلندی برآمدگی باسن			
۵ قد شلوار			
۶ پهنای لبه‌ی شلوار			
۷ دور قوزک پا			
۸ دور بالای قوزک پا			
۹ قد از کمر تا زانو			
۱۰ پهنای لبه شلوار			

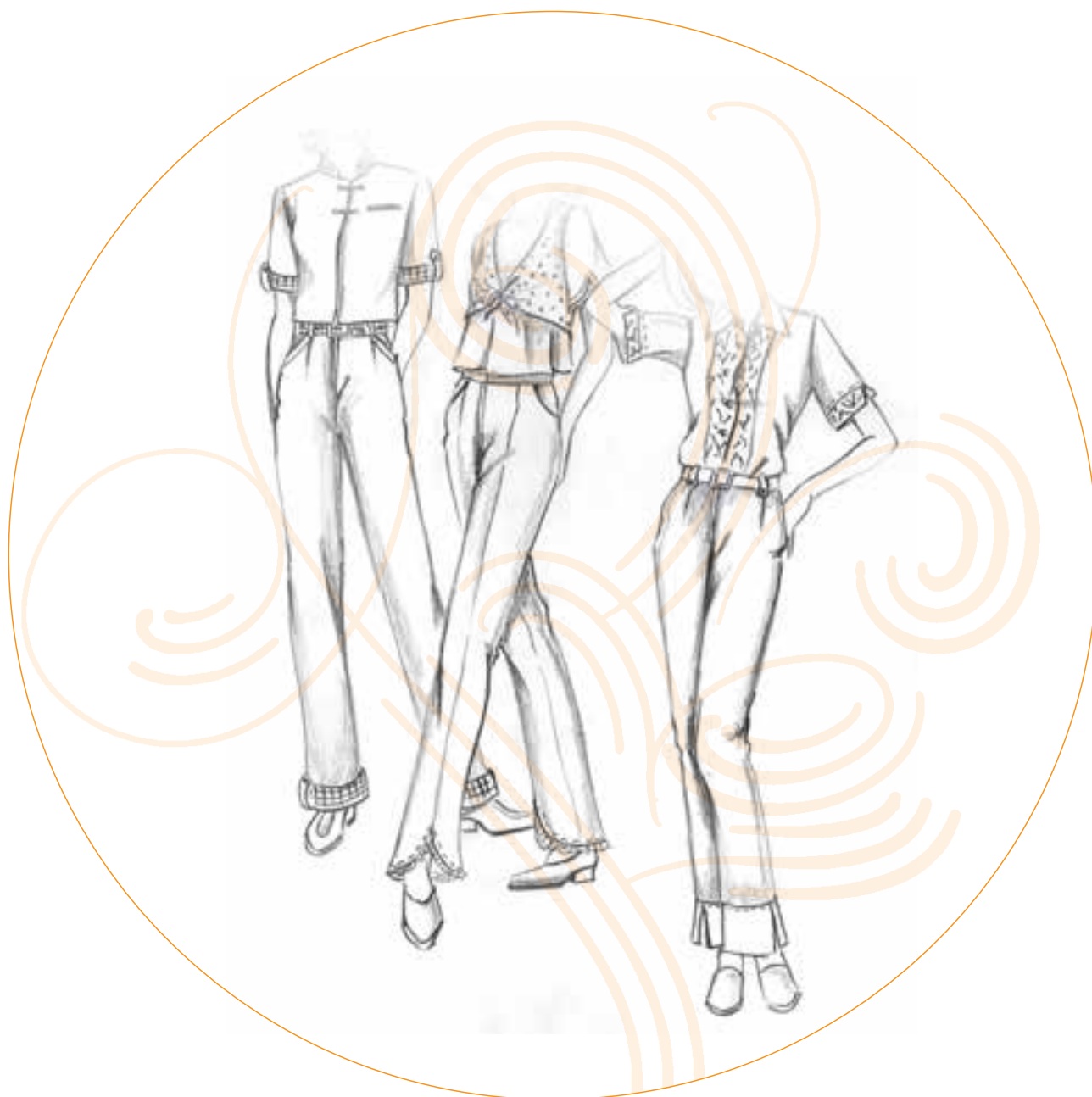
(جدول ۲)

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
۸۸۰۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس
۸۸۰۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
۸۸۰۷-۹۱/۴۱/۲/۴

الگوی اساس شلوار

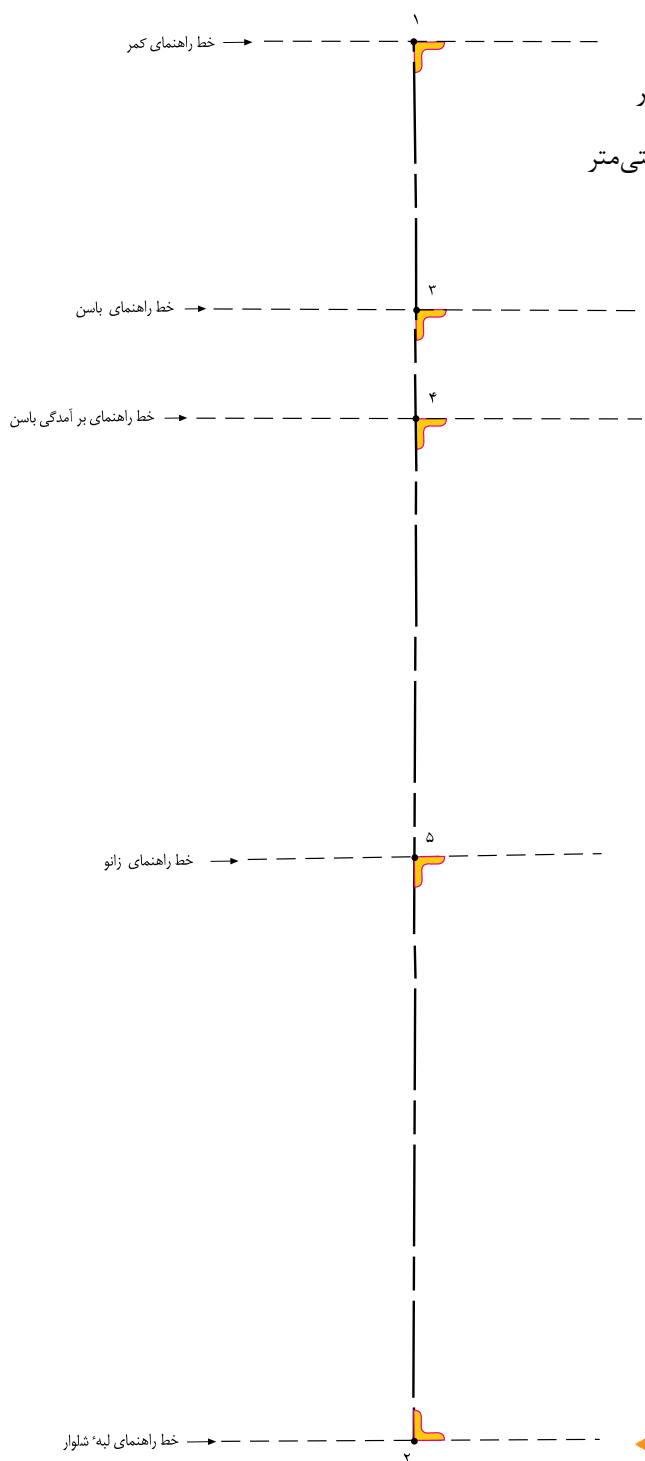
▲ شکل ۱۲ - ۴

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
 ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس
 ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
 ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

اندازه‌های مورد نیاز:

دور کمر، ۶۸ سانتی‌متر
 دور باسن، ۹۳ سانتی‌متر
 بلندی باسن، ۲۰/۵ سانتی‌متر
 دور زانو، ۴۸ سانتی‌متر

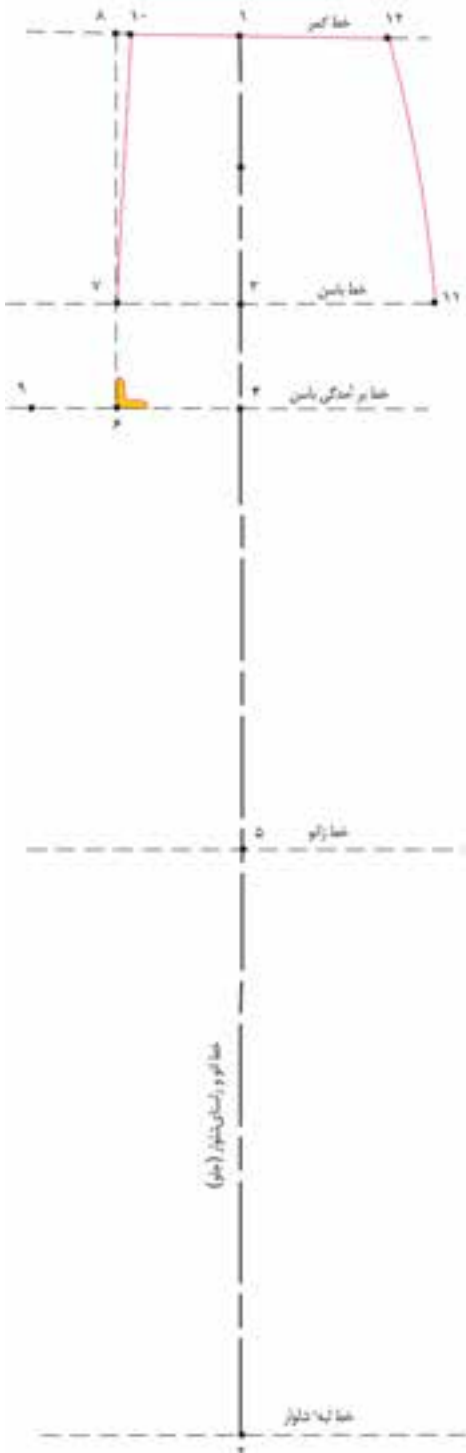
برآمدگی باسن، ۲۸ سانتی‌متر
 پهناى دور لبه‌ی شلوار، ۵۰ سانتی‌متر
 قد شلوار، ۱۰۴ سانتی‌متر

روی کاغذ الگو، نقطه‌ای را به نام «نقطه‌ی ۱» مشخص کنید.
 از «نقطه‌ی ۱» با گونیا دو خط عمودی و افقی رسم کنید.
 از «نقطه‌ی ۱» به اندازه‌ی قد شلوار پایین آمده، «نقطه‌ی ۲»
 به دست می‌آید.
 قد شلوار، (در این اندازه ۱۰۴ سانتی‌متر) = ۱ → ۲
 از «نقطه‌ی ۱» به اندازه‌ی قد باسن پایین آمده، «نقطه‌ی ۳»
 به دست می‌آید.
 بلندی باسن، (در این اندازه ۲۰/۵ سانتی‌متر) = ۱ → ۳
 از «نقطه‌ی ۱» به اندازه‌ی برآمدگی باسن پایین آمده،
 «نقطه‌ی ۴» به دست می‌آید.
 برآمدگی باسن، (در این مدل ۲۸ سانتی‌متر) = ۱ → ۴
 از نقطه ۲ $\frac{1}{2}$ فاصله‌ی ۲ → ۴ را به اضافه‌ی ۴-۵* سانتی‌متر*
 مشخص کرده، «نقطه‌ی ۵» به دست می‌آید. (شکل ۱۳-۴)
 $\frac{1}{2}$ فاصله‌ی ۲ → ۴ + «۴-۵ سانتی‌متر» = ۲ → ۵

شکل ۱۳ - ۴

* به علت فرم اندام بدن و خم شدن زانو، درست است که باید فاصله‌ی «۱ → ۵» برابر قد کمر تا زانو باشد، ولی در مدل‌هایی که زانو چسبان است، حرکت اندام در این حالت محدود می‌شود؛ بهتر است خط زانوی الگو کمی بالاتر رسم شود.

از «نقطه‌ی ۴» به اندازه‌ی $\frac{1}{12}$ دور باسن به اضافه‌ی $\frac{1}{5}$ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۶» به دست می‌آید.

$$\frac{1}{12} \text{ دور باسن} + \frac{1}{5} \text{ سانتی‌متر} = 6 \rightarrow 4$$

(در این اندازه) $93 \text{ cm} \div 12 = 7.75 \text{ cm} + 1.5 \text{ cm} = 9.25 \text{ cm}$

از «نقطه‌ی ۶» عمودی رسم کرده تا با خط کمر برخورد کند؛ نقاط ۷ و ۸» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۶» به اندازه‌ی $\frac{1}{16}$ دور باسن به اضافه‌ی $\frac{1}{5}$ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۹» به دست می‌آید.

$$\frac{1}{16} \text{ دور باسن} + \frac{1}{5} \text{ سانتی‌متر} = 9 \rightarrow 6$$

(در این اندازه) $93 \text{ cm} \div 16 = 5.8 \text{ cm} + 0.5 \text{ cm} = 6.3 \text{ cm}$

از «نقطه‌ی ۸» به اندازه‌ی «۱ سانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطه‌ی ۱۰» به دست می‌آید. (شکل ۱۴-۴)

از «نقطه‌ی ۷» به اندازه‌ی $\frac{1}{4}$ دور باسن به اضافه‌ی $\frac{1}{5}$ سانتی‌متر» (آزادی) داخل شده؛ «نقطه‌ی ۱۱» به دست می‌آید.

$$\frac{1}{4} \text{ دور باسن} + \frac{1}{5} \text{ سانتی‌متر} = 11 \rightarrow 7$$

(در این اندازه) $93 \text{ cm} \div 4 = 23.25 \text{ cm} + 0.5 \text{ cm} = 23.75 \text{ cm}$

از «نقطه‌ی ۱۰» روی خط کمر به اندازه‌ی $\frac{1}{4}$ دور کمر به اضافه‌ی $\frac{1}{5}$ سانتی‌متر» علامت بزنید؛ «نقطه‌ی ۱۲» به دست می‌آید.

$$\frac{1}{4} \text{ دور باسن} + \frac{1}{5} \text{ سانتی‌متر} = 12 \rightarrow 1$$

(در این اندازه) $68 \text{ cm} \div 4 = 17 \text{ cm} + 0.5 \text{ cm} = 17.5 \text{ cm}$

نقاط «۱۱ و ۱۲» را به وسیله‌ی خط کش پهلو به یکدیگر وصل

کنید. (شکل ۱۴-۴)

شکل ۱۴-۴

* آزادی «۰/۵ سانتی‌متر» در الگوی اساس شلوار که پاترون شلوار تقریباً نیمه چسبان است، مناسب است، ولی در سایزهای بالاتر از ۴۴ و پارچه با ضخامت زیاد، از آزادی بیشتری استفاده می‌شود.
** این اندازه‌ی پنس جلو با توجه به فرم اندامی شخص تغییر می‌کند. (به بخش ویژگی‌های اندامی و قسمت پنس‌ها در دامن مراجعه شود).

روی خط کمر از طرفین «نقطه‌ی ۱» به اندازه‌ی «۱ سانتی‌متر» علامت زده و از همین نقطه به اندازه‌ی «۱۰ سانتی‌متر» طول پنس پایین آمده؛ «نقطه‌ی ۱۳» به دست می‌آید. (فرم پنس ترسیم شود)

پهنای پنس جلو = ۲ سانتی‌متر

۱۰ سانتی‌متر، طول پنس = ۱ → ۱۳

از «نقطه‌ی ۲» به اندازه‌ی « $\frac{1}{4}$ پهنای لبه‌ی شلوار، منهای ۱ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۱۴» به دست می‌آید.

$\frac{1}{4}$ پهنای لبه‌ی شلوار - ۱ سانتی‌متر = ۱۴ → ۲

(در این اندازه) $11/5 \text{ cm} = 1 \text{ cm} - 12/5 \text{ cm} \div 4 = 5.0 \text{ cm}$

از «نقطه‌ی ۵» به اندازه‌ی « $\frac{1}{4}$ دور زانو، منهای ۱ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۱۵» به دست می‌آید.

$\frac{1}{4}$ دور زانو منهای ۱ سانتی‌متر = ۱۵ → ۵

(در این اندازه) $11 \text{ cm} = 1 \text{ cm} - 12 \text{ cm} \div 4 = 4.8 \text{ cm}$

نقاط «۱۱ تا ۱۵» را با * فرورفتگی «۰.۵-۱ سانتی‌متر» (داخل

الگو) و نقاط «۱۵، ۱۴» را به یک‌دیگر وصل کنید. (شکل ۱۵-۴)

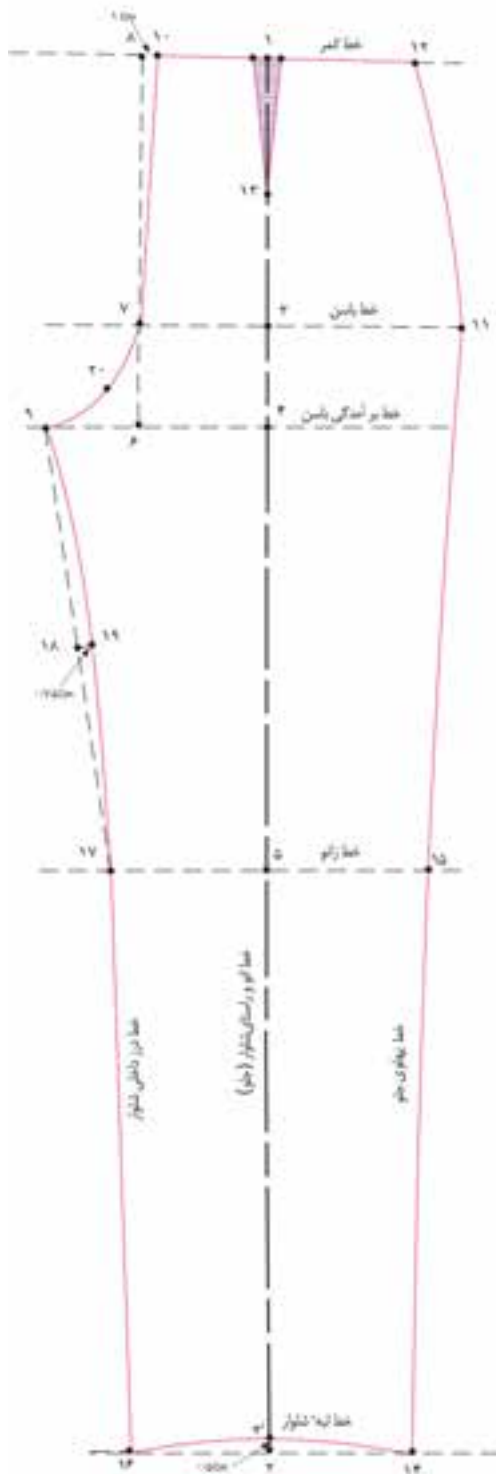
خط پهلو و جلوی شلوار = ۱۴ → ۱۲

شکل ۱۵ - ۴

* این فرورفتگی با توجه به گشادی زانو، لبه‌ی شلوار و مدل شلوار تغییر می‌کند.

گام چهارم

از «نقطه‌ی ۲» به اندازه‌ی $\frac{1}{4}$ پهنای لبه‌ی شلوار، منهای ۱ سانتی‌متر بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۱۶» به دست می‌آید.

لبه‌ی دمپای جلوی شلوار ۱۶ → ۱۴ = ۲

از «نقطه‌ی ۵» به اندازه‌ی $\frac{1}{4}$ دور زانو، منهای ۱ سانتی‌متر بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۱۷» به دست می‌آید.

پهنای زانوی جلوی شلوار = ۱۷ → ۱۵ = ۵

نقاط ۹، ۱۷ و ۱۵ را به یک‌دیگر وصل کنید.

فاصله‌ی ۱۷ → ۹ را نصف کرده «نقطه‌ی ۱۸» به دست می‌آید.

فاصله‌ی $\frac{1}{2}$ ۱۷ → ۹ = ۱۸ - ۹

از «نقطه‌ی ۱۸» به اندازه‌ی $\frac{1}{5}$ سانتی‌متر داخل شده؛

«نقطه‌ی ۱۹» به دست می‌آید.

$\frac{1}{5}$ سانتی‌متر (در این مدل $\frac{0.75}{5}$ سانتی‌متر) = ۱۹ → ۱۸

از «نقطه‌ی ۶» در سایز «۳۴ تا ۴۰ برابر $\frac{2}{5}$ - ۳ سانتی‌متر»

در سایز «۴۲ تا ۴۸ برابر $\frac{3}{25}$ سانتی‌متر» و در سایز «۵۰ تا ۵۶

برابر $\frac{3}{5}$ سانتی‌متر» یک نیم‌ساز رسم کرده؛ «نقطه‌ی ۲۰» به

دست می‌آید.

در فاصله‌ی «۷ → ۹» هلال فاق جلوی شلوار را رسم کنید.

خط داخل پای شلوار جلو = ۱۶ → ۹

خط اتو و راستای شلوار جلو = ۲ → ۱

از «نقطه‌ی ۲» به اندازه‌ی $\frac{0.5}{5}$ سانتی‌متر داخل

می‌رویم. «نقطه‌ی ۲'» به دست می‌آید. (شکل ۱۶-۴)

توجه کنید:

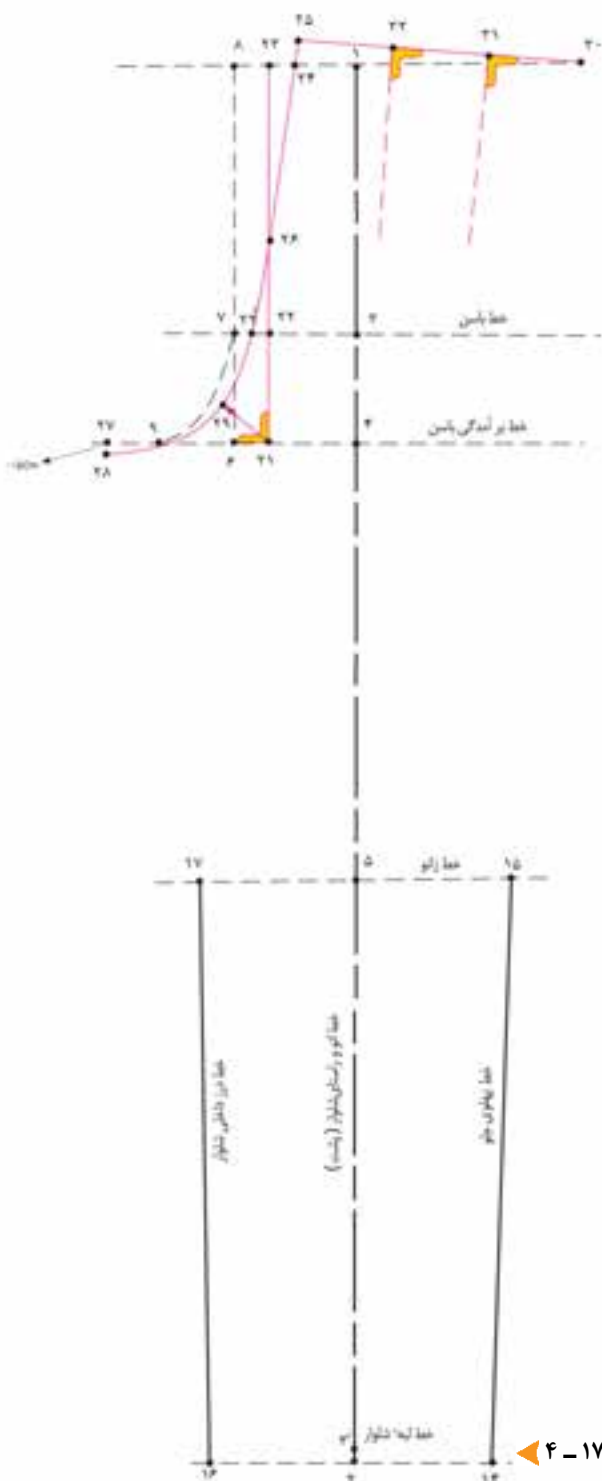
مطالب گفته شده برای ترسیم خط پهلو شلوار، در مواردی است که

دم پای شلوار گشاد یا برابر دور زانو باشد، در غیر این صورت نقطه ۱۱ را

به ۱۴ وصل کرده فاصله‌ی «۱۵ → ۵» را اندازه زده همین اندازه را برای

«۱۷ → ۵» در نظر گرفته ۱۷.۹ و ۱۶ را به یک‌دیگر وصل کنید.

شکل ۱۶-۴

از «نقطه‌ی ۶» روی خط برآمدگی باسن $\frac{1}{4}$ فاصله‌ی ۶→۴» اندازه گرفته؛ «نقطه‌ی ۲۱» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۲۱» خط عمودی به طرف بالا، رسم کرده؛ به گونه‌ای که با خطوط باسن و کمر برخورد کند؛ نقاط «۲۲» و «۲۳» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۲۳» به اندازه‌ی «۲ سانتی‌متر» داخل شده؛ «نقطه‌ی ۲۴» و از این نقطه «۲ سانتی‌متر» بالا رفته «نقطه‌ی ۲۵» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۲۱» به اندازه‌ی $\frac{1}{2}$ فاصله‌ی «۲۳→۲۱» مشخص کنید؛ «نقطه‌ی ۲۶» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۹» روی خط برآمدگی باسن به اندازه‌ی $\frac{1}{2}$ فاصله‌ی ۹→۶» بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۲۷» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۲۷» به اندازه‌ی «۵/۰ سانتی‌متر» پایین آمده؛ «نقطه‌ی ۲۸» به دست می‌آید.

از «نقطه‌ی ۲۱» در سایز «۳۴ تا ۴۰ برابر ۳/۷۵-۴/۲۵ سانتی‌متر» در سایز «۴۲ تا ۴۸ برابر ۴/۵ سانتی‌متر» و در سایز «۵۰ تا ۵۶ برابر ۴/۷۵ سانتی‌متر» یک نیم‌ساز زاویه رسم کنید؛ «نقطه‌ی ۲۹» به دست می‌آید.

نقاط «۲۵، ۲۶، ۲۸ و ۲۹» هلال فاق پشت شلوار را رسم کنید. (شکل ۲۲) محل تقاطع خط باسن و هلال فاق است.

از «نقطه‌ی ۲۵» به اندازه‌ی $\frac{1}{4}$ دور کمر به اضافه‌ی ۴/۲۵* سانتی‌متر» روی خط کمر علامت بزنید؛ «نقطه‌ی ۳۰» به دست می‌آید.

$\frac{1}{4}$ دور کمر + ۴/۲۵ سانتی متر = ۳۰→۲۵

در این اندازه) $68cm \div 4 = 17cm + 4/25cm = 21/25cm$

فاصله‌ی ۳۰→۲۵ را به سه قسمت تقسیم کنید؛ نقاط «۳۱» و «۳۲» به

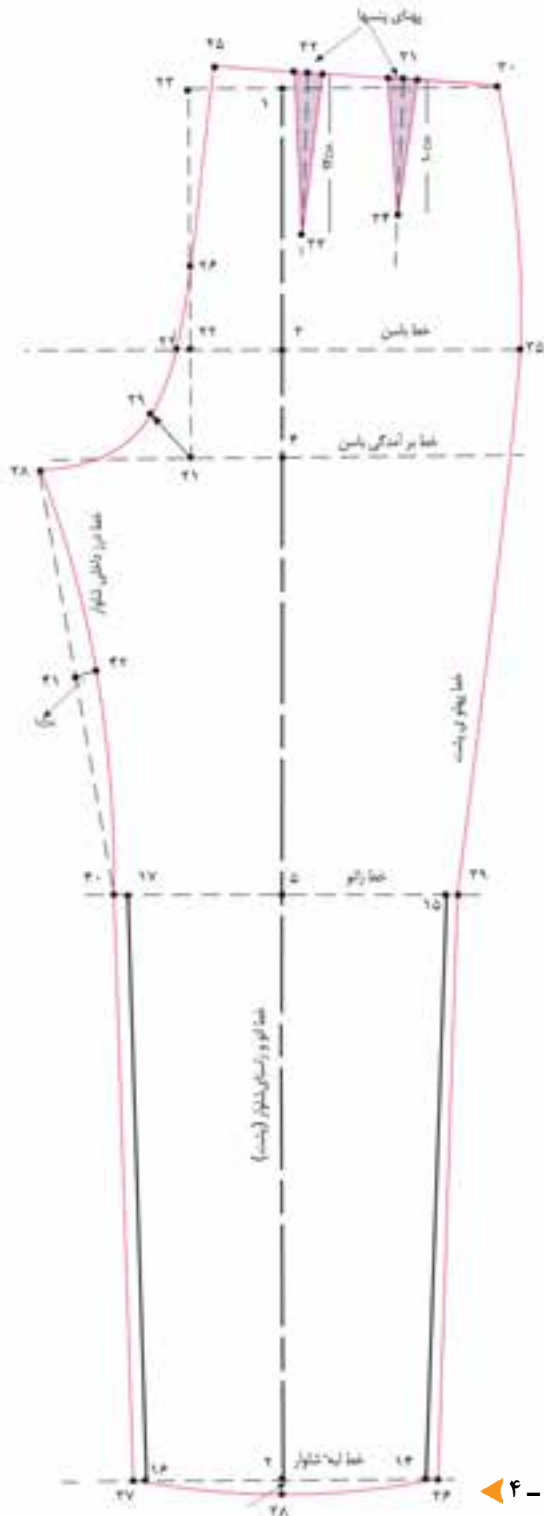
دست می‌آید. (شکل ۱۷-۴)

شکل ۱۷-۴

از نقاط «۳۱» و «۳۲» دو خط عمود به وسیله‌ی گونیا رسم کنید.

* این اندازه‌ی پنس پشت با توجه به فرم اندامی شخص تغییر می‌کند. (به بخش ویژگی‌های اندامی و قسمت پنس‌ها در دامن مراجعه شود)

شکل ۱۸ - ۴

از نقاط «۳۱ و ۳۲» دو پنس به طول «۱۰ و ۱۲ سانتی‌متر» با پهنای پنس «۲ سانتی‌متر» رسم کنید. (از طرفین نقاط ۳۱ و ۳۲ «۱ سانتی‌متر» علامت بگذارید.)

(در این مدل ۱۲ سانتی‌متر طول پنس = ۳۳ → ۳۲)

(در این مدل ۱۰ سانتی‌متر طول پنس = ۳۴ → ۳۱)

از «نقطه‌ی ۲۲» روی خط باسن به اندازه‌ی « $\frac{1}{4}$ » دور باسن به اضافه‌ی « $\frac{0.5}{1.5}$ سانتی‌متر (آزادی)» داخل شده؛ «نقطه‌ی ۳۵» به دست می‌آید.

$\frac{1}{4}$ دور باسن + « $\frac{0.5}{1.5}$ سانتی‌متر (آزادی)» = ۳۵ → ۲۲
(در این اندازه) $93\text{cm} \div 4 = 23.25\text{cm} + 0.5\text{cm} = 23.75\text{cm}$

از نقاط «۱۴، ۱۶، ۱۵ و ۱۷» به اندازه‌ی «۱ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقاط ۳۶، ۳۷، ۳۹ و ۴۰» به دست می‌آید.

نقاط «۳۵ و ۳۹» را با فرورفتگی « $\frac{0.5}{1.5}$ سانتی‌متر» داخل الگو و «۳۶ و ۳۹» را به یکدیگر وصل کنید.

از «نقطه‌ی ۲» به اندازه‌ی « $\frac{0.5}{1.5}$ سانتی‌متر» بیرون آمده؛ «نقطه‌ی ۳۸» را به یکدیگر وصل کنید.

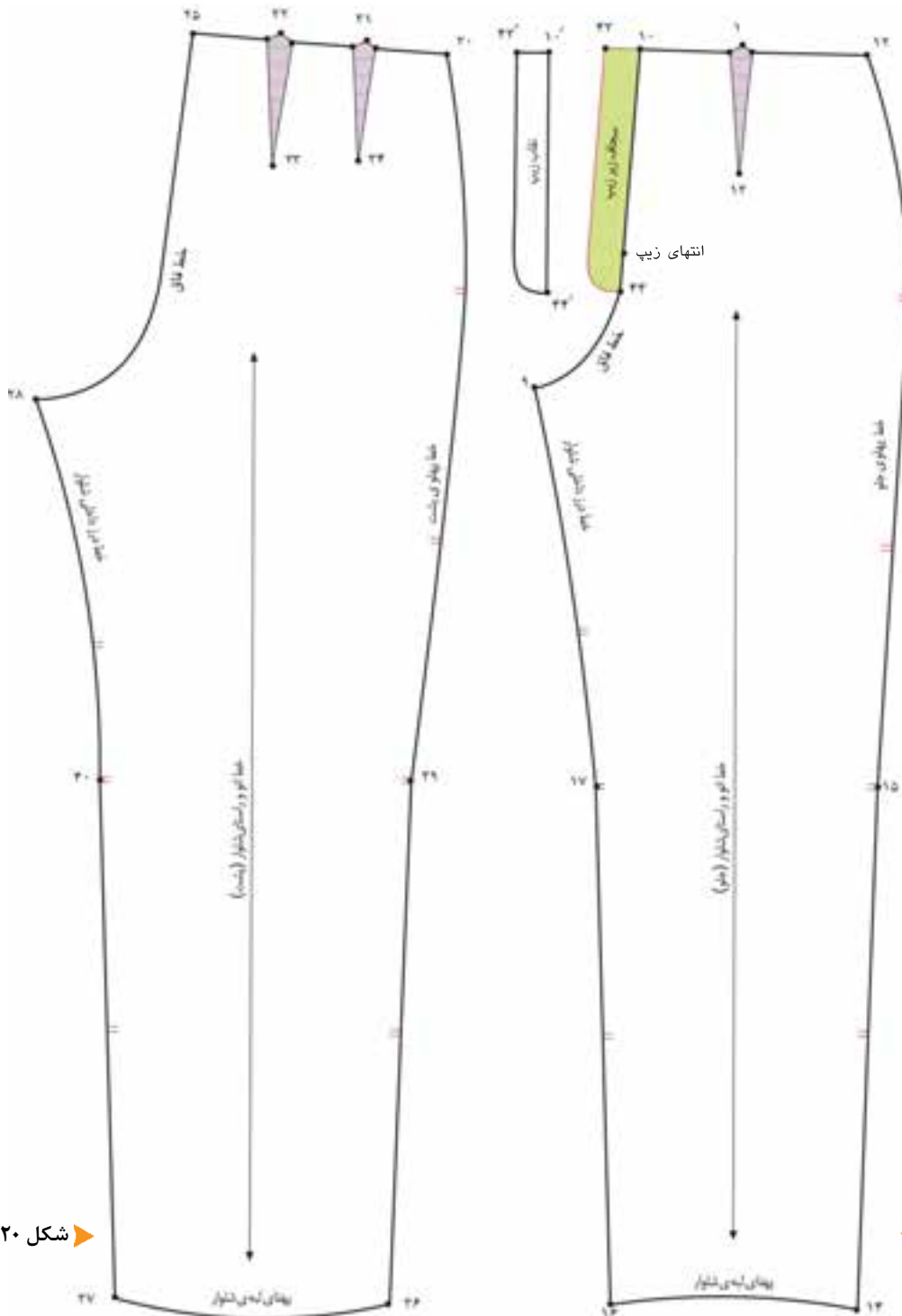
خط منحنی «۳۶ → ۳۸ → ۳۷» لبه‌ی شلوار را رسم کنید. نقاط «۲۸، ۴۰ و ۳۷» را به یکدیگر وصل کنید.

فاصله‌ی «۴۰ → ۲۸» خط درز داخلی را نصف کرده به اندازه‌ی « $\frac{1}{1.25}$ سانتی‌متر» داخل شده؛ فرورفتگی آن را به وسیله‌ی خط کش مخصوص فاق رسم کنید. (شکل ۱۸ - ۴)

۱ - $\frac{1.25}{1}$ سانتی‌متر = ۴۲ → ۴۱

قسمت پشت و جلوی شلوار را جداگانه رولت کنید.

شکل ۲۰-۴

شکل ۱۹-۴

قبل از برش پاترون، مطابق تصاویر کنترل نهایی الگو را در قسمت‌های مختلف شلوار انجام دهید.

سجاف زیر زیپی و نقاب شلوار را عینا مانند الگوی دامن روی الگوی جلوی شلوار رسم کنید. (شکل ۱۹-۴)

کمر شلوار مانند کمر دامن «۱ سانتی متر» بزرگ تر از اندازه‌ی کمر اصلی فرد است؛ این مقدار خرد داده و به نوار کمری وصل می‌شود.

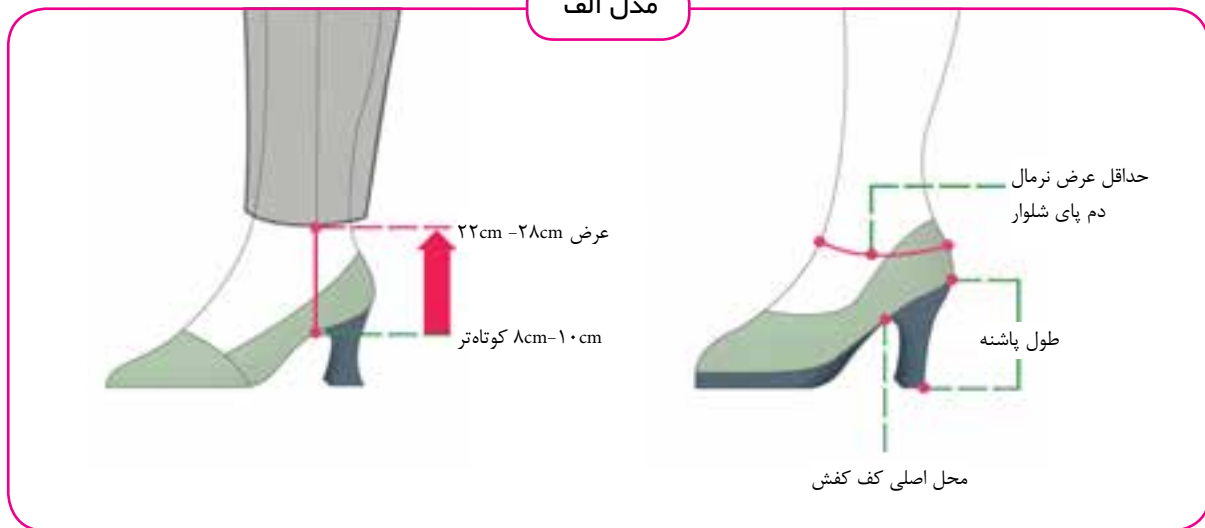
نقاط موازنه را روی الگوها رسم کنید. (شکل‌های ۲۰ و ۱۹-۴) روی خط «۲→۱» خط راستای پارچه در جلو و پشت الگو رسم کنید.

○ توجه کنید:

قد شلوار بر حسب قد فرد و کفش او تنظیم و اندازه می‌شود؛ بنابراین ضروری است که ابتدا قد شلوار فرد را اندازه بگیرید. تنظیم قد شلوار با محاسبه‌ی بلندی پاشنه‌ی کفش، گشادی شلوار از خط زانو، گشادی دم پای شلوار تغییر می‌کند. به عنوان مثال: چنان چه کفش پاشنه بلند است و شلوار روی کفش قرار می‌گیرد، دقت نمایید گشادی دم پای شلوار با بلندی پاشنه‌ی کفش و عرض کفش مطابقت داشته باشد. اگر دم پای شلوار تنگ باشد و قد شلوار بلند، روی پا جمع و لوله می‌شود.

مدل الف

▲ شکل ۲۲ - ۴

▲ شکل ۲۱ - ۴

▲ پاشنه‌ی کفش، بلند و شلوار، بسیار تنگ* است و خط دم پای شلوار بالاتر از قوزک پا قرار می‌گیرد؛ معمولاً عرض دم پای** شلوار «۲۲-۲۸ سانتی‌متر» و قد «۱۰-۸ سانتی‌متر» کوتاه‌تر از کف کفش است. (شکل ۲۲-۴)

▲ تغییرات در قد شلوار با توجه به قوزک پا (حداقل عرض نرمال دم پای شلوار) صورت می‌گیرد؛ اندازه‌ی بلندی پاشنه‌ی کفش و گشادی مناسب دم پای شلوار در تعیین قد مهم هستند. (شکل ۲۱-۴)

* در شلوار بسیار تنگ، دم پای شلوار از عرض قوزک پا کم‌تر است؛ به همین دلیل در این مدل از پارچه‌های کشی و استرچ استفاده می‌شود.
**براساس سایز و اندام فرد تغییر می‌کند.

مدل ب

▲ شکل ۲۴ - ۴

▲ شکل ۲۳ - ۴

▲ پاشنه‌ی کفش صاف (بدون پاشنه) است و عرض دم پای شلوار «۴۶-۵۰ سانتی‌متر» و قد آن «۲-۴ سانتی‌متر» کوتاه‌تر از کف کفش است؛ گشادی دم پا متناسب با کفش است.

(شکل ۲۴-۴)

▲ پاشنه‌ی کفش بلند و شلوار کمی گشادتر از مدل الف است؛ خط دم پای شلوار پایین‌تر از فوزک پا است؛ معمولاً عرض دم پای شلوار «۳۴-۴۵ سانتی‌متر» و قد آن «۴-۶ سانتی‌متر»

کوتاه‌تر از کف کفش است. (شکل ۲۳-۴)

مدل ج

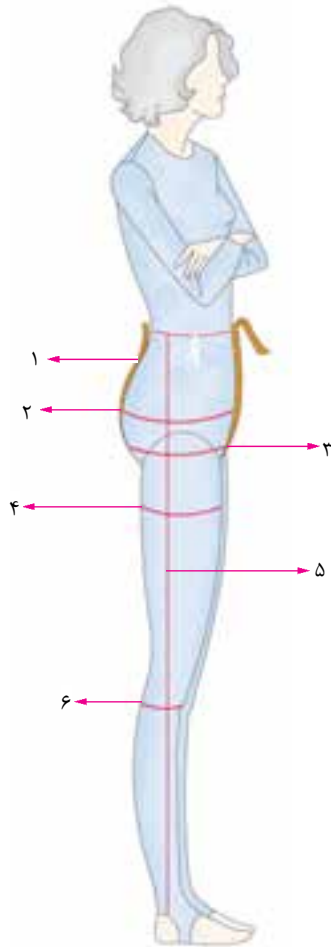

▲ شکل ۲۶ - ۴

▲ شکل ۲۵ - ۴

▲ پاشنه‌ی کفش بلند و دم پای شلوار گشاد است و خط دم پای شلوار روی کفش و نزدیک به سرپنجه کفش است؛ عرض دم پای شلوار «بیشتر از ۵۶ سانتی‌متر» و قد آن «۲-۴ سانتی‌متر» بلندتر از کف کفش است. (شکل ۲۶-۴)

▲ پاشنه‌ی کفش متوسط و عرض دم پا کمی بیشتر از مدل قبلی است و عرض دم پای شلوار «۵۲-۵۶ سانتی‌متر» و قد آن بدون کوتاه کردن است. (شکل ۲۵-۴)

۱- با توجه به شکل روبه رو به سوالات پاسخ دهید.

۱-۱. شماره‌ی ۱ مربوط به اندازه‌گیری کدام قسمت شلوار است؟

۱-۲. آیا شماره‌ی ۳ جز اندازه‌گیری‌ای است که در اساس الگو به کار می‌رود؟ توضیح دهید.

۱-۳. طریقه‌ی اندازه‌گیری شماره ۲ را توضیح دهید.

۱-۴. آیا اندازه‌گیری شماره‌ی ۶ به صورت ایستاده و به این شکل صحیح است؟

۱-۵. شماره‌ی ۵ اندازه‌گیری قد ..... است.

۱-۶. نام اندازه‌گیری شماره‌ی ۴ چیست؟ آیا در ترسیم اساس الگو استفاده می‌شود؟

۲- با توجه به شکل روبه‌رو به سوالات پاسخ دهید.

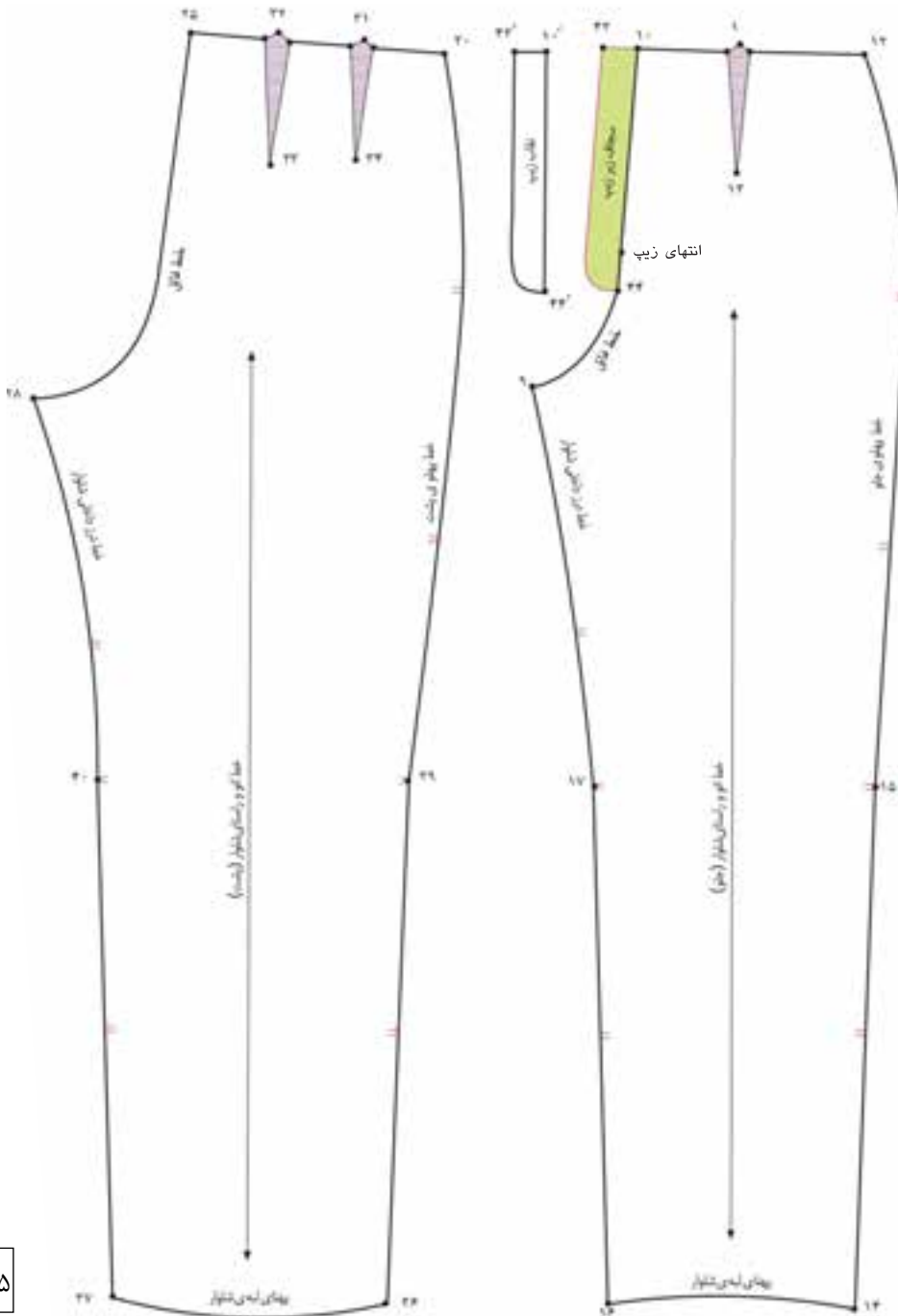
۲-۱. نام اندازه‌گیری این قسمت در شلوار چیست؟

۲-۲. آیا این اندازه‌گیری در ترسیم الگوی اساس شلوار استفاده می‌شود یا در کنترل شلوار استفاده می‌شود؟

۲-۳. آیا می‌توان این روش را در حالت ایستاده اندازه گرفت؟

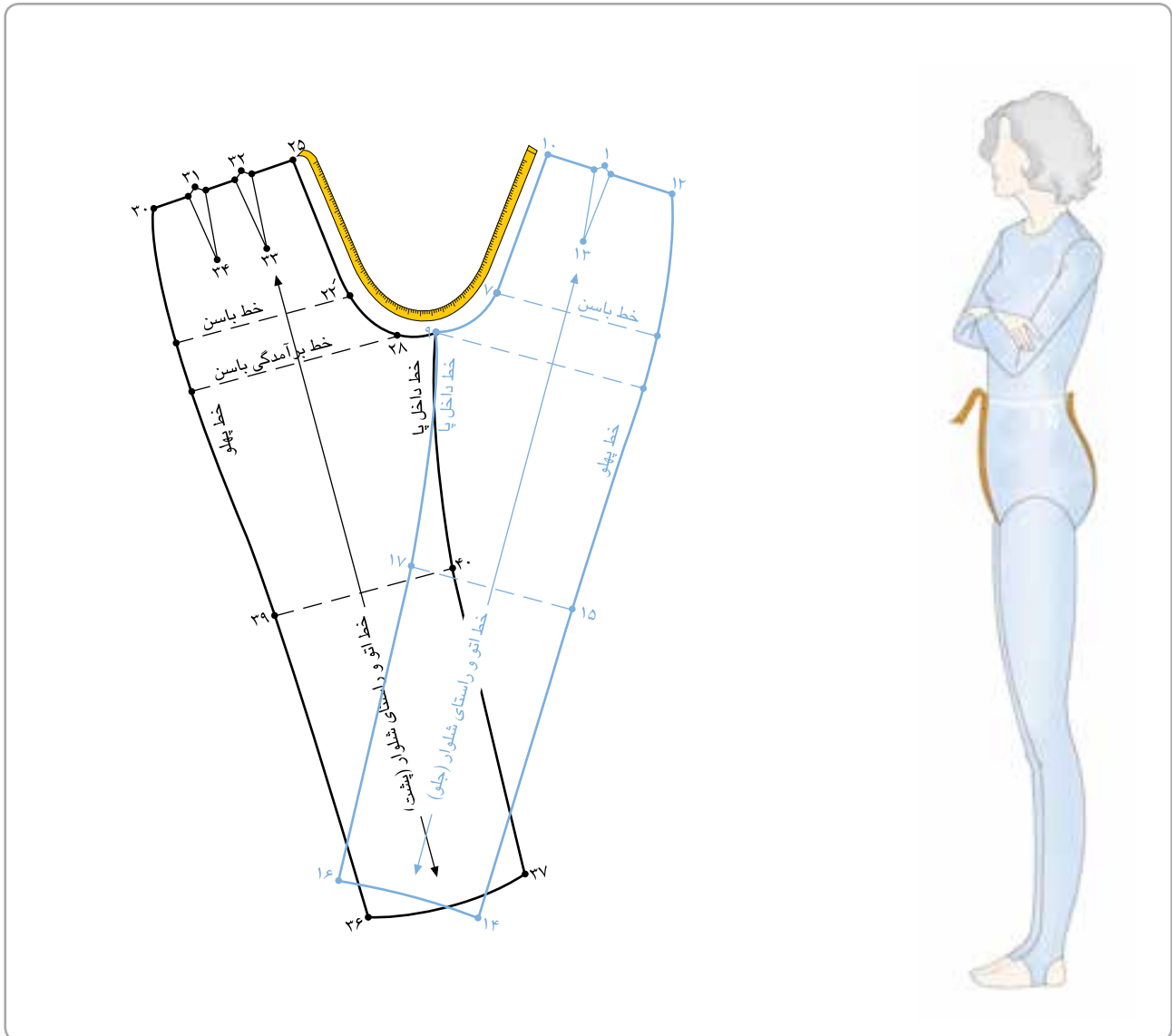
اندازه‌گیری		اندازه‌گیری روی اندام شخص
جدول سایز	شخص	
		۱ کنترل دور فاق
		۲ کنترل دور زانو
		۳ کنترل دور ران
		۴ کنترل مجموع طول فاق جلو و پشت
		۵ کنترل داخل پا
		۶ کنترل قد زانو
		۷ کنترل پهناى لبه‌ی شلوار

کنترل قیمت های مختلف الگوی اساس شلوار

پس از ترسیم الگوی اساس و قبل از رفع عيوب احتمالی اندام، قسمت‌هایی را که ممکن است در هنگام پوشیدن دارای اشکالاتی باشد، برطرف کنید. داشتن اطلاعات کافی از وضعیت الگوی پایه بسیار ضروری است. قسمت‌هایی از اندام که برای کنترل الگوی اساس شلوار مورد نظر است، شامل: خطوط داخل پا، دور ران، دور زانو، لبه‌ی شلوار، قد زانو، دور فاق است.

مجموع طول فاق جلو و پشت

▲ شکل ۲۸ - ۴

پا در نقطه‌ی فاق مماس یک‌دیگر باشند و فاصله‌ی «۲۸→۲۵» و «۹→۱۰» را با اندازه‌ی فاق گرفته شده سنجیده شود، اولاً در نقطه‌ی «ف» کاملاً گونیا شود؛ ثانیاً اگر این مقدار کم‌تر از اندازه‌ی الگو باشد، در این صورت طول فاق الگو کوتاه است و باید خط باسن چیده شده و به این خط اوزمان بدهید. (شکل ۲۸ - ۴)

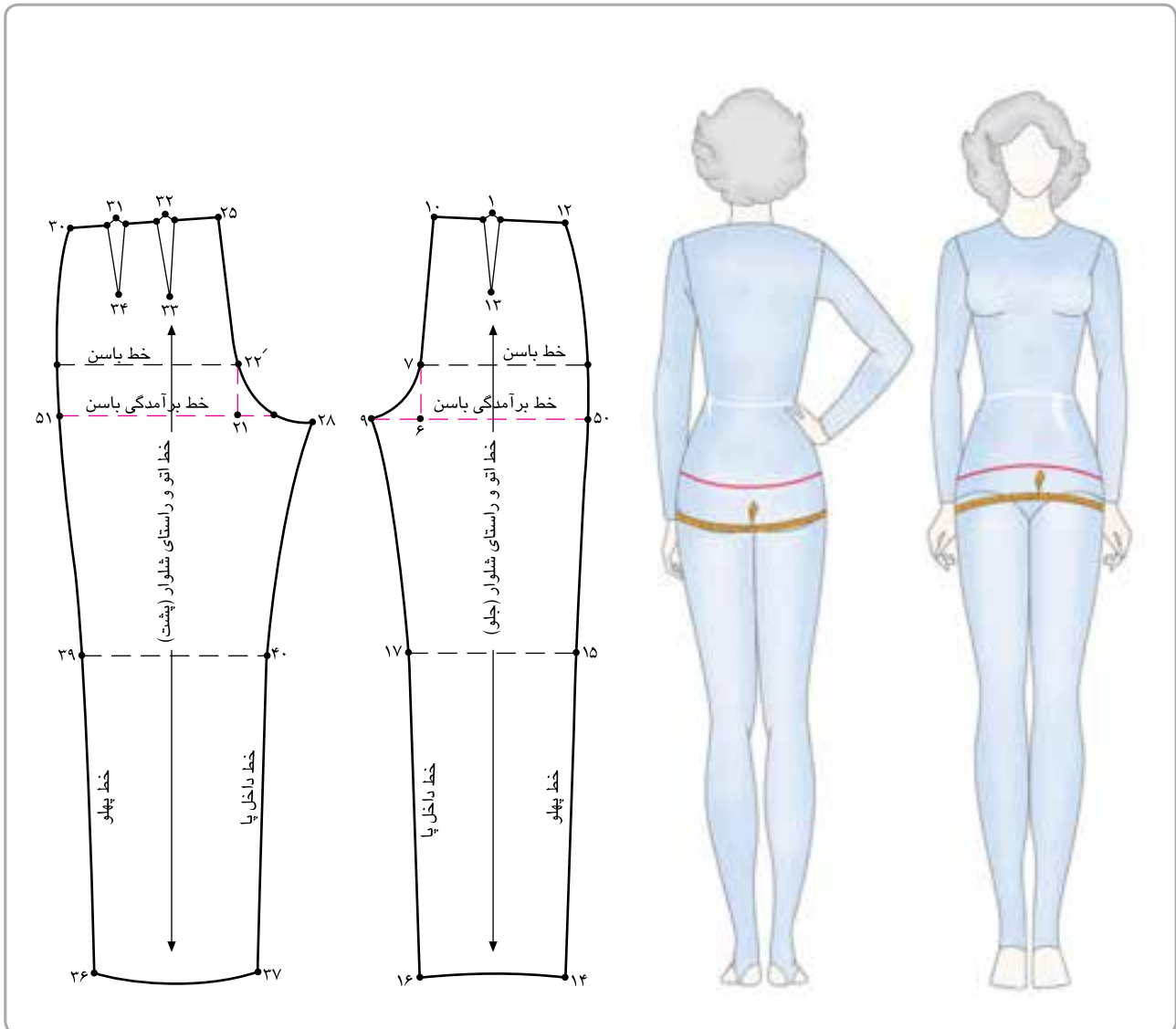
▲ سانتی‌متر را در خط مرکزی پشت اندام روی خط کمر بگذارید و متر را از بین فاق عبور دهید تا خط کمر مرکزی را اندازه بگیرید و یادداشت کنید. اندازه‌ی قسمت جلو و پشت را نمی‌توان دو قسمت کرد؛ زیرا این دو قسمت مساوی و یکسان نیست. مطابق شکل، الگوی جلو و پشت شلوار را از طرف فاق روبه‌روی هم قرار دهید؛ به طوری که خط داخل

استاندارد مهارت: نازک‌دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: ترسیم الگوی انواع لباس
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۴: ترسیم الگوی انواع شلوار
۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۴

دورفاق

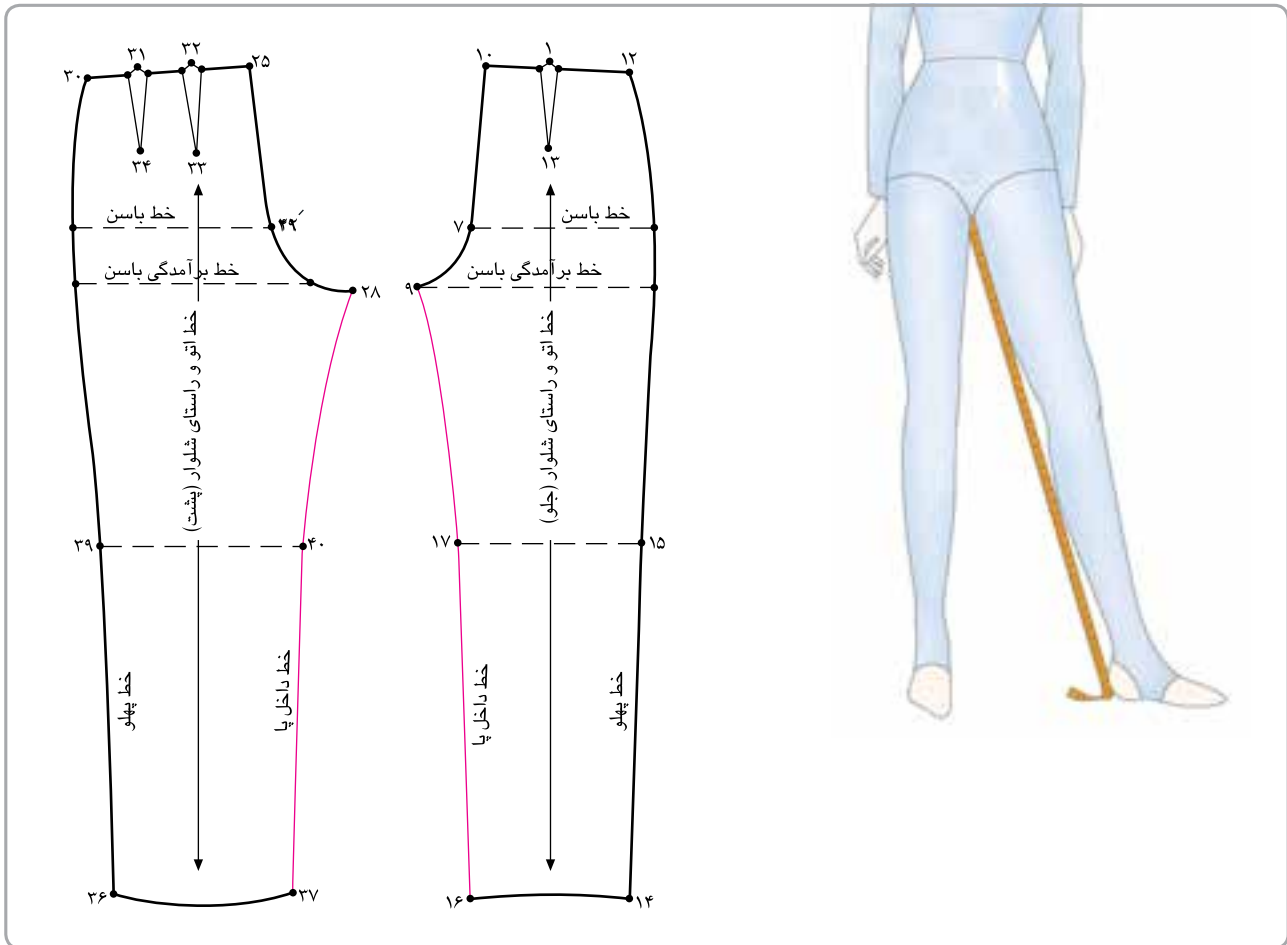

▲ شکل ۲۹ - ۴

و گاهی خط اتوی شلوار را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. مجموع اندازه‌ی «۵۰→۶» و «۵۱→۲۱» با اندازه‌ی گرفته شده، سنجیده شود؛ این مقدار نباید کم‌تر از اندازه‌ی گرفته شده باشد. در غیر این صورت به آزادی دور باسن اضافه شود. (شکل ۲۹-۴)

▲ روی اندام دور خط فاق شلوار را اندازه‌گیری کنید؛ این قسمت را به منظور کنترل الگو انجام می‌دهیم. بعضی دارای برجستگی در این سمت هستند که معمولاً برآمدگی زیادی (در پهلوهای فاق) از خط بلندی باسن تا خط بلندی فاق در آن‌ها دیده می‌شود

طول داخل پا

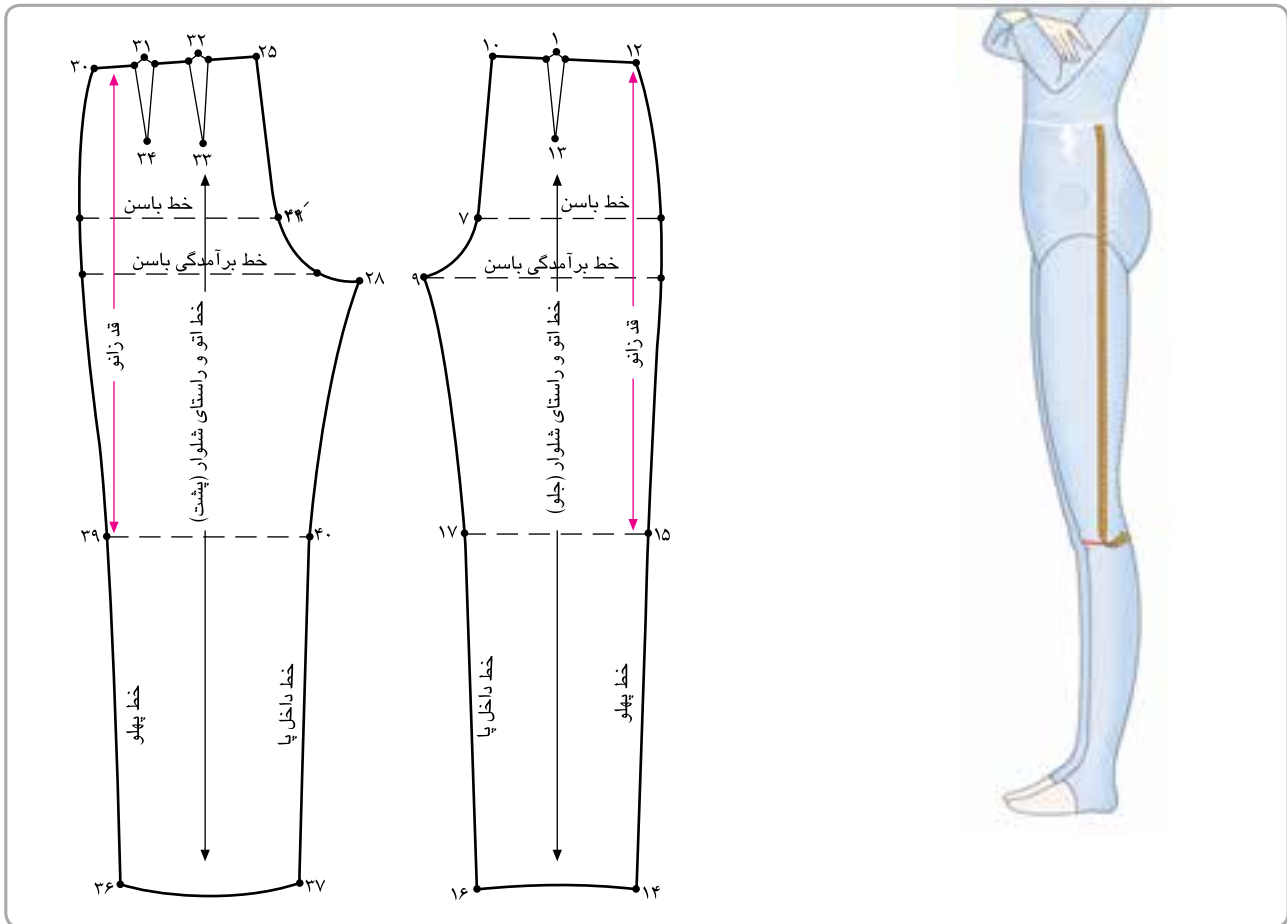

▲ شکل ۳۰ - ۴

گرفته شده، اندام سنجیده شود؛ در صورتی که اندازه‌ی الگو کم‌تر از اندازه‌ی گرفته باشد، فاصله‌ی «۲۸ → ۴۰» و «۹ → ۱۷» را با اتو، کش کاری کنید. (در افراد چاق بهتر است از «۹ → ۱۶» و «۲۸ → ۳۷» کش کاری شود.) (شکل ۳۰-۴)

▲ روی اندام خط داخل پا، از انتهای پا تا لبه‌ی شلوار را اندازه‌گیری کنید؛ این اندازه به منظور کنترل الگو و جلوگیری از کشیدگی الگو در این قسمت است. در الگوی شلوار، خطوط داخل پا، «۲۸ → ۳۷» و «۹ → ۱۶» را اندازه بگیرید؛ اولاً باید فاصله‌ی این دو خط یکسان و مساوی باشد، ثانیاً با اندازه‌ی

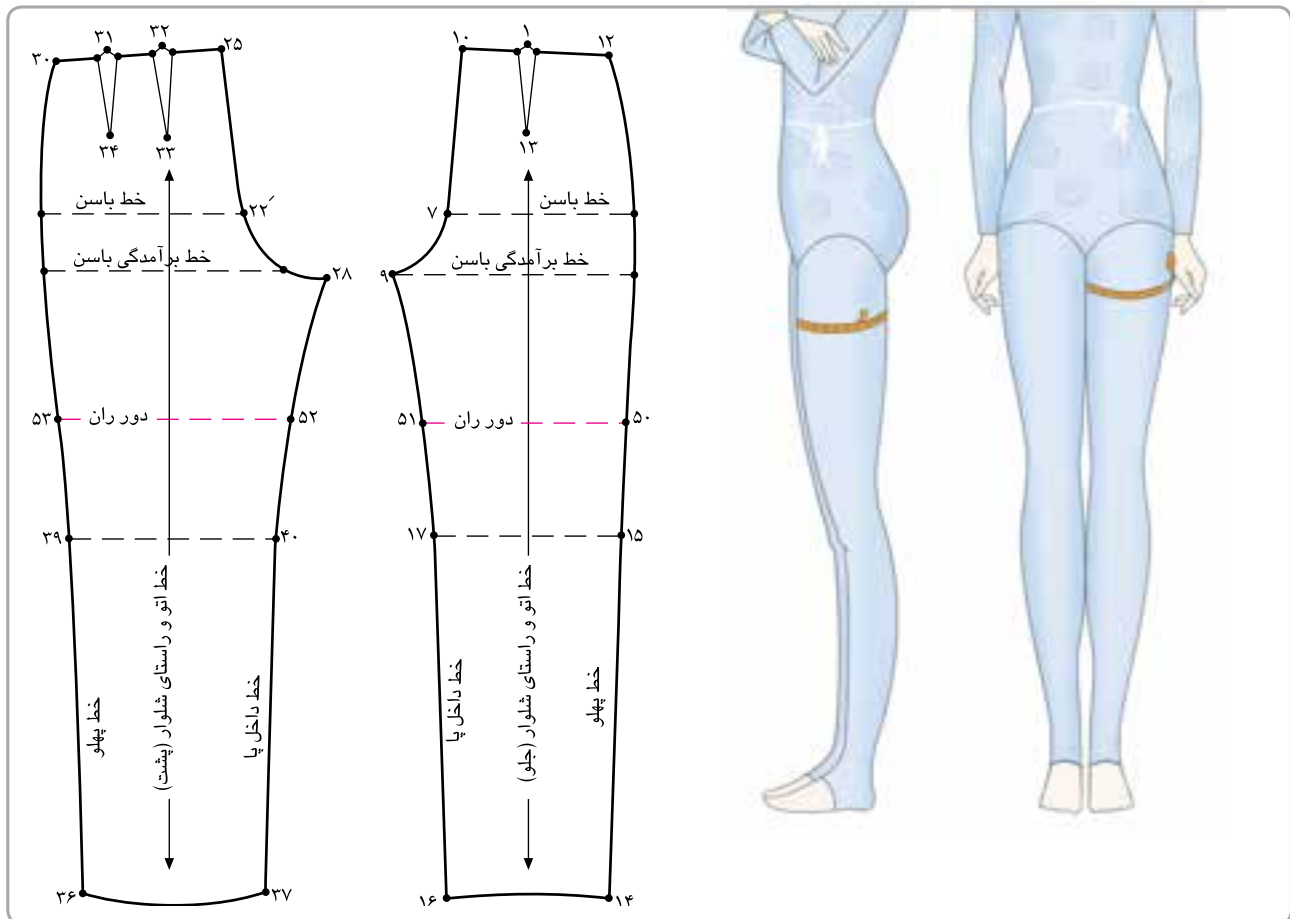

▲ شکل ۳۱- ۴

داشته باشد. در صورتی که این اندازه بیشتر از مقدار باشد، یعنی قد زانو باید اصلاح شود؛ زیرا حرکت در قسمت زانو را محدود می‌کند. (شکل ۳۱-۴)

▲ متر را از خط کمر تا خط زانو اندازه بگیرید؛ پس از ترسیم الگوی اساس شلوار، فاصله‌ی «۱۲→۱۵» یا «۳۰→۳۹» با اندازه‌ی گرفته شده‌ی قد زانو سنجیده شود؛ این اندازه معمولاً می‌تواند بین «۳-۵ سانتی‌متر» با اندازه‌ی «۱۴→۱۵» تفاوت

▲ شکل ۳۲ - ۴

کنید و مجموع اندازه‌ی «۵۱→۵۰» و «۵۳→۵۲» با اندازه‌ی گرفته شده سنجیده شود؛ در صورتی که کم‌تر باشد، با اضافه کردن قسمت زانو، لبه‌ی شلوار و اضافه کردن فاق این مقدار را اصلاح کنید. (شکل ۳۲-۴)

▲ برای افراد چاق یا اندام ورزشکاران دور ران را به منظور کنترل الگو اندازه‌گیری کنید؛ برای این منظور بعد از باسن، برجسته‌ترین قسمت پاها را اندازه بگیرید. در اندام تعداد زیادی از خانم‌ها برآمدگی در دو طرف بالای ران دیده می‌شود. از خطوط برآمدگی فاق جلو و پشت «۷-۵ سانتی متر» پایین خطی موازی با زانو رسم